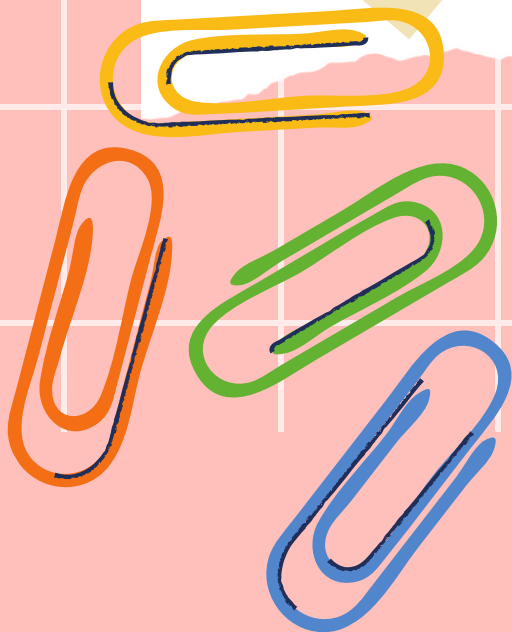
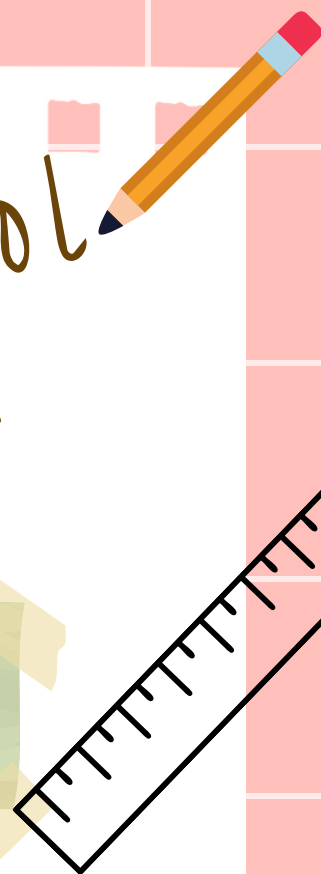

MENTORBOEKJE

School's cool
Nijmegen

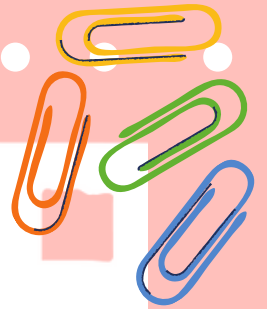
Een korte
introductie

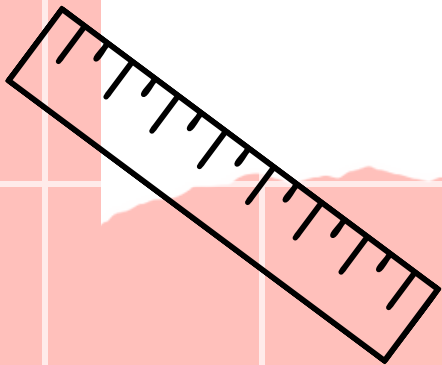
SCHOOL'S
COOL

NIJMEGEN & REGIO
staat naast de jongere

Inhoudsopgave

1. Welkom bij School's Cool
2. Wat is School's Cool?
3. Werkwijze en mentoraat
4. Inhoud mentoraat
5. Wat doe je niet?
6. Doelgroep
7. Professionele begeleiding

welkom bij School's cool!

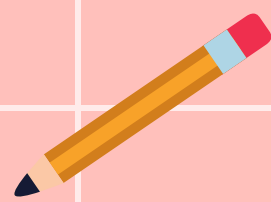
Wij geloven in gelijke kansen voor iedere jongere. Dat iedere jongere recht heeft op een succesvolle schoolcarrière, ongeacht de situatie waarin de jongere zich bevindt. Helaas is dit niet voor iedereen vanzelfsprekend. Daarom verbindt School's cool Nijmegen al 15 jaar (thuis)mentoren aan veelal kwetsbare, maar kansrijke jongeren die vanwege uiteenlopende redenen, - op cognitief, sociaal emotioneel en/of identiteitsontwikkelingsvlak, extra aandacht kunnen gebruiken tijdens hun schoolperiode.

School's cool Nijmegen kent twee programma's;

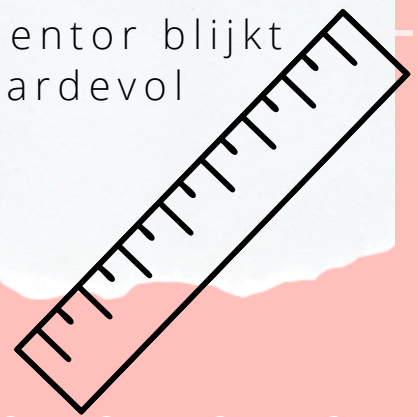
- de **12+** vrijwilliger start einde groep 8 en begeleidt de jongere tot de kerst in de 2e klas van het voortgezet onderwijs. Deze leerlingen zijn tussen de 11 en 13 jaar.
- de **14+** vrijwilliger begeleidt een leerling die al in het voortgezet onderwijs zit. Deze leerlingen zijn meestal tussen de 13 en 17 jaar.

Wat is school's cool?

School's cool biedt leerlingen extra kansen tijdens hun schoolloopbaan. Leerlingen in groep 8 krijgen een mentor toegewezen die hen gedurende een periode van ongeveer anderhalf jaar begeleidt bij alles wat met school te maken heeft. Het gaat om leerlingen die extra aandacht nodig hebben, die in principe op de gebruikelijke wijze kunnen doorstromen naar het voortgezet onderwijs, maar over wie de basisschool zich zorgen maakt. Er zijn ook leerlingen die al op de middelbare school zitten en wel een extra steuntje in de rug kunnen gebruiken. Zij kunnen worden aangemeld door de klassenmentor. De focus van de begeleiding ligt op het aanleren van vaardigheden en ontwikkelingen die de jongere nodig heeft om de schoolcarrière goed te kunnen doorlopen en er zijn voor de jongere, zodat hij/zij gezien wordt en een veilige plek heeft om alle vragen die er zijn te stellen. De mentor blijkt vaak een inspiratiebron en een waardevol klankbord voor de leerling.

Preventieve insteek

Bij leerlingen van School's cool is sprake van één of meer risicofactoren. Het wekelijks bezoek aan huis biedt beter inzicht in de (dagelijkse) problemen waar de leerling tegenaan loopt.

Mentoren geven aandacht en structuur

De mentor, die de leerling begeleidt, vindt het leuk om met jongeren van deze leeftijd om te gaan en is in staat om ze houvast te geven. De hulp wordt bij de jongere thuis of op school geboden. Als de begeleiding thuis plaats vindt, dan is ook altijd een van de ouders thuis.

De begeleiding bestaat uit:

- Wekelijks gemiddeld anderhalf uur contact.
- Begeleiding bij het plannen en maken van huiswerk.
- Bespreekbaar maken van allerlei voorkomende situaties.
- Stimuleren van een passende vrijetijdsbesteding.

Continuïteit

Het is belangrijk dat mentoren zich gedurende de gehele duur van het mentoraat beschikbaar stelt. Bij het 12+ programma vindt de begeleiding in ieder geval het eerste jaar van de brugklas en eventueel de eerste maanden in de tweede klas plaats. De mentor wordt meestal in de laatste maanden van groep 8 aan de leerling gekoppeld. In die periode heeft de mentor al wekelijks contact met de leerling en de ouder(s) en leren zij elkaar kennen. Op het moment dat de leerling de sprong naar het voortgezet onderwijs gaat maken, is de mentor al vertrouwd met de leerling en het gezin. Bij het 14+ programma wordt op maat gekeken hoe lang een mentoraat nodig is.

Werkwijze mentoraat

Intake en inschrijving

Wie zich aanmeldt als mentor, krijgt een kennismakingsgesprek met de programmacoördinator. Tijdens het gesprek krijgt de mentor informatie over de inhoud van het mentoraat en de werkwijze van de organisatie. De toekomstige mentor vertelt relevante zaken over opleiding en beroep, levensloop en de motivatie om mentor te worden. Zo krijgt de programmacoördinator inzicht om te beoordelen of deze geschikt is voor het mentorschap. Ook kan de programmacoördinator dan al een inschatting maken wat voor leerling het beste bij de toekomstige mentor 'past'. Het mentoraat staat of valt met een goede match tussen de leerling, ouders en mentor.

Iedere mentor moet beschikken over een verklaring van goed gedrag (VOG). De eventuele kosten van de aanvraag komen voor rekening van School's cool. Na wederzijdse instemming worden de werkzaamheden en afspraken vastgelegd in een overeenkomst.

kennismaking mentor en leerling

Op het moment dat de programmacoördinator een passende 'match' heeft gevonden, gaat de mentor samen met de programmacoördinator kennis maken bij het gezin thuis. Ouders, leerling en mentor ondertekenen een contract met afspraken over de begeleiding.

Huisbezoek

Na de kennismaking ga je als mentor zelf wekelijks langs bij de leerling thuis of op school. De mentor praat met de leerling en ziet de ouders. Alle dingen die van belang zijn, kunnen ter sprake komen. De mentor probeert een persoonlijke band op te bouwen met leerling en de ouders. Dit geeft de leerling meer mogelijkheden om zich te ontwikkelen.

Bij het huisbezoek besteedt de mentor aandacht aan wat een leerling boeit, wat hij leuk vindt op school of waar hij tegenaan loopt, wat er in de agenda staat en hoe de planning van het huiswerk eruit ziet. De mentor kijkt ook naar de werkplek van de leerling in huis. Een eigen plek om huiswerk te maken is lang niet in ieder gezin vanzelfsprekend of gemakkelijk te realiseren. Kijk wat de mogelijkheden zijn binnen het gezin.

Contact met de ouders tijdens het huisbezoek

De afspraak is dat bij het huisbezoek altijd een van de ouders thuis is. Zij zijn en blijven immers verantwoordelijk voor de opvoeding. De mentor neemt die verantwoordelijkheid niet over. Aan het einde van het uur, kan je ouders vertellen waaraan je met de leerling hebt gewerkt.

Afronding mentoraat

In de meeste gevallen begint de afbouw van de mentorbegeleiding, wanneer de leerling in het tweede leerjaar van het voortgezet onderwijs zit. Rond de kerstvakantie in de tweede klas neemt de mentor afscheid. Het streven is dat de leerling dan als zelfstandig scholier de schoolloopbaan kan vervolgen. Soms wordt het mentoraat eerder of later afgerond: eerder als de leerling aan het eind van de brugklas duidelijk zelfstandig verder kan naar de tweede, zonder ondersteuning van de mentor. Ook komt het een enkele keer voor dat het niet lukt een goede relatie tussen mentor en leerling op te bouwen, waardoor de begeleiding niet 'werkt'. In alle gevallen bespreekt de mentor de situatie met de mentorcoach. Als de leerling erg gebaat is bij de begeleiding kan die ook langer duren, mits de mentor dit ook wil natuurlijk. Een mentor kan na afloop van een mentoraat opnieuw een leerling begeleiden. Dit geldt dan opnieuw voor een periode van anderhalf jaar.

Inhoud mentoraat

Huiswerk

Een belangrijk onderwerp is het huiswerk. De mentor helpt de leerling met het plannen van het huiswerk, bij verschillende manieren van leren en zichzelf toetsen. En hoewel de mentor geen bijlesleraar is, mag je best helpen met een vak waarmee de leerling het moeilijk heeft.

Uitstapjes

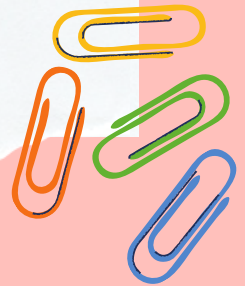
In de schoolvakanties is er geen begeleiding van School's cool. De mentor kan eventueel het huisbezoek vervangen door een bezoek aan bijvoorbeeld een museum of bioscoop, altijd met toestemming van de ouders.

Agenda en cijfers

Een beginnende brugklasser is nog niet gewend aan het gebruiken van de agenda, het bijhouden van cijfers en het maken en leren van huiswerk. Op school wordt daar meestal aandacht aan besteed in studielessen of tijdens de uren van de klassenmentor, maar de praktijk leert dat dit voor veel brugklassers niet genoeg is. De thuismentor kan een leerling helpen bij alle nieuwigheden die het voortgezet onderwijs biedt.

Cijfers en spijbelen

Leerlingen vertellen soms dingen aan jou die ze niet aan hun ouders durven vertellen. Aan de ene kant ben je blij dat je als mentor in vertrouwen wordt genomen, aan de andere kant voel je misschien dat je er iets mee moet. Maar hoe doe je dat zonder het vertrouwen van je leerling te beschamen? In de praktijk blijkt onvoorwaardelijk de kant van je leerling kiezen het meest werkzaam. Je kan samen met de leerling naar manieren zoeken waarop hij of zij open kaart kan spelen tegenover zijn ouders. Regelrechte confrontatie van ouders en leerling is meestal geen oplossing.

Vrije tijd

Een fijne invulling van de vrije tijd is voor ieder kind erg belangrijk. De mentor kan stimuleren om lid te worden van een vereniging of sportclub. Daar maken ze plezier, komen ze in contact met leeftijdgenoten en leren ze omgaan met winnen en verliezen. Als er financiële belemmeringen zijn kan de mentor, met hulp van de mentorcoach, mogelijk op zoek naar financiële tegemoetkomingen vanuit de gemeente.

Gedrag

De mentor is klankbord voor gebeurtenissen in de klas en op het schoolplein en soms zal een leerling daarover eerder aan de mentor vertellen dan aan zijn ouders. Uit die verhalen komt meestal wel iets naar voren over het gedrag van de leerling en zijn klasgenoten. Dat kan onderwerp van gesprek zijn tussen mentor en leerling, zeker als het om negatief gedrag gaat dat de schoolresultaten beïnvloedt. Ook gedrag tegenover de mentor kan aanleiding voor een gesprek zijn.

Toekomst

Bij het mentoraat speelt de oriëntatie op de toekomst vaak een rol. Middelbare scholieren hebben over het algemeen nog geen goed beeld van wat ze willen en kunnen. Gesprekken over wat een leerling zich voorstelt van de toekomst, de mogelijkheden en de opleiding die hierbij past, komen meestal vanzelf. Leerlingen en hun ouders zijn niet altijd goed op de hoogte van de verschillende niveaus van het onderwijs en hoe het in elkaar zit. Daar kan een mentor de juiste informatie over geven.

wat doe je niet?

Geen huiswerkhulp

Een mentor is niet zozeer huiswerkhulp, maar vooral iemand die studieadviezen geeft. De mentor helpt de leerling zelfstandig te worden bij het leren, biedt structuur, moedigt aan, complimenteert en motiveert. Daarnaast steunt de mentor zo nodig de ouders in hun contact met de school. Een gesprek met leraren is voor ouders soms moeilijk, door gebrekkige taalbeheersing of omdat zij de gang van zaken op school niet altijd uit eigen ervaring kennen.

Geen hulpverlener

Mentoren zijn geen hulpverleners. Een mentor zal zijn eigen levenservaring gebruiken advies te geven. De mentor hoeft niet in te grijpen of bij te dragen aan gedragsverandering. Bij (stelselmatige) ernstige gedragsproblemen wordt de professionele jeugdhulpverlening ingeschakeld. Hierbij kan de mentor wel een bemiddelende rol spelen tussen ouders en hulpverlener. Dit gebeurt in overleg met de mentorcoach. Mentoren kunnen worden geconfronteerd met andere vragen, zoals financiële zorgen, omgang van de gezinsleden met elkaar, huwelijksproblemen enzovoort. De uitdaging is dan om je niet op te stellen als hulpverlener en duidelijk je grenzen aan te geven.

Doelgroep

wie hebben een mentor nodig?

Met de overgang van basisschool naar voortgezet onderwijs verandert er voor de kinderen veel: geen vaste meester of juf meer die de leerling goed kent, een andere school, ander soort lessen en lesstof, verschillende schooltijden, andere klasgenoten en het beroep dat wordt gedaan op zelfstandigheid.

Niet alleen bij de overgang, maar ook op de middelbare school vinden jongeren dit ingewikkelde thema's. De meeste kinderen kunnen deze veranderingen met hulp van hun ouders en de school goed aan, maar voor sommige jongeren zijn deze veranderingen risicovol. School's cool richt zich vooral op leerlingen die tussen wal en schip (dreigen) te vallen. Leerlingen, die niet in aanmerking komen voor professionele begeleiding, maar waarvan de school denkt dat een extra steuntje in de rug noodzakelijk is voor een succesvolle schoolloopbaan.

Ouderbetrokkenheid

De ouders betrekken bij de schoolzaken van hun kind is ook een belangrijk doel van de begeleiding. Ze kunnen bijvoorbeeld een drempel ervaren om naar een ouderavond te gaan. Welke rol ouders kunnen spelen, zal afhankelijk zijn van de situatie. De meeste ouders hebben het beste voor met hun kind. Soms zijn ouders overbezorgd. De leerling kan zich dan niet op eigen kracht ontwikkelen. Of ouders hebben irreële verwachtingen van hun kind. Hun opstelling zal het zelfvertrouwen van de leerling niet vergroten. Als ouders hun kind op zo'n manier belemmeren, kan de mentor dit tactisch ter sprake brengen. Bescheidener doelen, terechte complimenten aan ouders en leerling kunnen de sfeer al verbeteren.

contact met school

De mentor heeft - net als de ouders - contact met de school. Op de basisschool is dit met de klassenleerkracht van de leerling en in de brugklas met de klassenmentor. Zodra een leerling aan een mentor is 'gekoppeld', informeert School's cool de basisschool hierover. Na de zomervakantie geeft School's cool dit ook door aan de zorgcoördinator en klassenmentor van de brugklas. Als mentor van School's cool heb je contact met ofwel de leerkracht van de basisschool, of met de mentor van de middelbare school. Je maakt telefonisch of fysiek contact met elkaar en bespreekt zaken waarvan jullie denken dat de leerling daar extra aandacht bij kan gebruiken.

Professionele begeleiding

Training

Voor nieuwe mentoren is er een introductiebijeenkomst, die in het teken staat van kennismaking met elkaar en met de werkwijze van School's cool.

Workshopavonden

Voor mentoren zijn er workshopavonden. Deze avonden zijn gemiddeld één keer in de acht weken. Tijdens deze avonden wordt er een workshop aangeboden, of organiseren we intervisie. Een mentor kan op deze avonden nieuwe kennis opdoen of advies vragen aan andere mentoren over zijn aanpak in kwesties die spelen.

Mentorcoach

Bij twijfel of zorgen over zaken die de leerling aangaan of bij ernstige situaties, neemt de mentor altijd contact op met de mentorcoach om samen te overleggen hoe verder te gaan. Over eventuele voortijdige beëindiging van het mentoraat, overlegt de mentor eerst met de mentorcoach, voordat het bij de ouders en de leerling ter sprake wordt gebracht.